

**Lerums
kommun**

Behovsbedömning

1 Allmänt

När man upprättar en detaljplan/ett program görs en behovsbedömning av planen/programmet, för att kunna avgöra om genomförandet av förslaget innebär betydande miljöpåverkan. Syftet med behovsbedömningen är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas.

2 Kort beskrivning av förslaget

Beskrivning av platsen

Planområdet är beläget cirka 2,5 kilometer sydväst om Lerums tätort och omfattar cirka 2,4 hektar. I dagsläget är planområdet obebyggt med en tydlig ängskaraktär. I anslutning ligger en skola 1–5 och en förskola. Kringliggande bebyggelse utgörs av villor med varierad karaktär.

Söder om planområdet sträcker sig Europaväg 20 och cirka 400 meter norrut ligger sjön Aspen.

Markanvändning

Planförslaget ämnar möjliggöra för cirka 52 nya bostäder. Exploateringen sker på tidigare ej bebyggd mark inom ett relativt glesbebyggt område.

Planområdet ligger inom område som i Översiktsplan för Lerum pekats ut för tätortsutveckling. Tätortsutveckling innebär en aktiv planering för ny bebyggelse i form av bostäder, handel och service.

3 Behovsbedömning - checklista

I nedanstående tabell redovisas en rad faktorer som påverkar kriterierna samt kommentarer.

Säkerhet	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Risk för skred, ras eller erosion?	Ja	Risk för skred i finkorniga jordarter baserat på lutningsanalys. Detta innebär att förutsättningar för skred kan finnas inom planområdet. Frågan studeras vidare i geoteknisk utredning under planprocessen.
Risk för översvämningar?	Ja	Risk för översvämning vid 100-års regn i området närmast bäcken samt för området strax norr om Sandbäcksvägen. Frågan studeras vidare i skyfallsutredning under planprocessen.
Risk för utsläpp av farliga ämnen vid olycka?	Ja	Motorvägen, E20, och Västra Stambanan utgör primära transportleder för farligt gods vilket innebär att ny bebyggelse inom ett avstånd på mindre än 150 meter från transportlederna ska föregås av en riskutredning. Västra stambanan ligger ca 350 m från planområdet och E20 ca 100 m. Risk från E20 studeras vidare under planprocessen.
Påverkas trafiksäkerheten?	Ja	Trafikbelastning på Svartåaliden ökar till följd av aktuell detaljplan och detaljplan för Bråta broväg. Svartåaliden har begränsad framkomlighet redan i dagsläget. Frågan studeras vidare i trafikutredning som genomförs gemensamt för de bägge detaljplanerna. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder föreslås i utredningen.
Påverkas risker vid beredskap/krig?	Nej	
Luft	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Utsläpp från trafik?	Ja	Närheten till E20 innebär att det förekommer påverkan på luftmiljön. Frågan har utretts i <i>Utredning av luftkvalitet för bostäder vid norra</i>

		<i>delen av Sandbäcksvägen, Stora Bråta, Cowi, 2017-11-17.</i> Prognosåret för PM10 ligger långt fram i tiden (år 2040), och det finns risk att dygnsnormen för PM10 tangeras närmast E20 på grund av ökade trafikmängder. Nivån för miljökvalitetsmålen för årsmedelvärdet överskrids i hela området och för 90-percentilen av dygnsmedelvärdet i en stor del av området. Detta beror framför allt på bakgrundshalten (dvs från andra delar av Sverige eller kontinenten), vilket inte kan lösas lokalt. Ett genomförande av föreslagen bebyggelse bedöms inte påverka luftkvaliteten i området.
Andra utsläpp, t ex från industriella processer?	Nej	
Överskrids nationella rikt- och gränsvärden och miljökvalitetsnorm?	Ja	Miljömålet avseende NO ₂ årsmedelvärde och timme klaras idag i hela planområdet och med större marginal år 2025. Miljömålen för PM10 klaras varken idag eller i framtidsscenarioet. Förslagets genomförande bedöms inte påverka riktvärdena.
Vatten	Ja/nej/osäkert	Motivering
Påverkas sjö, vattendrag eller våtmark genom utsläpp, mekaniska ingrepp, ändrade flöden eller sedimentation?	Osäkert	Bäcken kommer eventuellt kulverteras. Vattendraget påverkas även ifall en bro skulle anläggas istället för kulvertering.
Påverkas vattenskyddsområde eller annan vattentäkt?	Nej	
Förändrade infiltrationsförhållanden? Förändras grundvattennivån?	Ja	Utifrån markförhållanden bedöms möjligheterna för infiltration av dagvatten inom planområdet vara begränsade. På grund av att jordlagret plattas till med den nya markanvändningen, minskar infiltrationen.
Påverkas flöden eller sedimentation i ytvattnet?	Nej	

Påverkas miljö kvalitetsnorm? Påverkas status enligt vattenöversikten?	Nej	Med föreslagna åtgärder påverkas inte MKN.
Innebär planen markavvattning eller vattenverksamhet?	Osäkert	Föreslagen vägdragning över bäcken kan medföra behov av vattenverksamhet. Frågan följs upp under planprocessen.
Hälsa	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Risk för fukt från marken?	Nej	
Risk för joniserande strålning (radon)?	Nej	Planområdet ligger inom låg- och normalriskområde för radon.
Risk för exponering från elektriska fält eller magnetfält?	Nej	
Finns farliga ämnen i marken?	Nej	Det finns inga utpekade markföroreningar i området.
Överskrids rikt- och gränsvärden för ljudnivåer? Förändras ljudnivåerna?	Osäkert	Föreslagen bebyggelse har justerats så att den samlas i öster för att minska bullerpåverkan från E20. Frågan studeras vidare i bullerutredning under planprocessen.
Bländande ljussken? Skuggor?	Nej	
Risk för störande vibrationer?	Nej	Enligt Buller- och vibrationsutredning Bråta Reinertsen 2014-11-12 bedöms vibrationer från vägtrafik inte vara ett problem.
Underskrids rekommenderade skyddsavstånd? <i>Observera att från 2011-05-02 gäller ny PBL. Stora delar av "Bättre plats för arbete" blir inaktuellt. Från 2011-05-02 erbjuder Boverket en webbaserad vägledning som är anpassad till den nya PBL.</i>	Nej	
Stark lukt?	Nej	
Social miljö	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Påverkas antalet personer som vistas i området dagtid?	Ja	I och med att området exploateras med ca 52 nya bostäder kommer fler människor röra sig i området dagtid.
Påverkas antalet personer som vistas i området kvälls- och natttid?	Ja	I och med att området exploateras med ca 52 nya bostäder kommer fler

		människor röra sig i området kvälls- och nattetid.
Förändras ålders- eller socioekonomisk sammansättning?	Osäkert	Ökad variation av bostadsutbudet kan leda till förändring av ålders- och socioekonomisk sammansättning.
Sänks områdets status?	Nej	
Innehåller planen ensartade upplåtelseformer, typer av bostäder, storlekar och prisklasser?	Ja	Det planeras för två nya boendeformer, små flerbostadshus och radhus. Dessa boendeformer saknas idag i Stora Bråta.
Är området enhetligt när det gäller bostäder, arbetsplatser, service, kultur och andra fritidsaktiviteter?	Nej	Förslaget innebär endast att nya bostäder tillskapas. Kringliggande service täcker behovet för tillkommande bebyggelse.
Finns endast byggnader av ett slag med avseende på höjd, ålder, kvalitet, tidsepok, prisklass och upplåtelseform?	Nej	Det planeras för två olika boendeformer.
Går gång-/cykelstråken långt från bostadshus och/eller nära snabbt körande biltrafik?	Ja	Gång- och cykelstråk till och från planerat bostadsområdet går i blandtrafik på Svartålidan och Stora Bråtavägen.
Är kollektivtrafikens hållplatser otillgängliga och otryggt placerade?	Nej	Närmaste hållplats för kollektivtrafik ligger ca 1,2 km från området. Det finns ingen separat gång- eller cykelväg dit.
Ökas barriäreffekter, går det att röra sig genom området på bara ett sätt?	Nej	Det kommer finnas möjlighet att röra sig genom området och till angränsande naturområden.
Försvåras för fotgängare och cyklister?	Nej	Trafiksäkerhetshöjande åtgärder studeras i trafikutredning.
Naturmiljö	Ja/nej/osäkert	Motivering
Påverkas lagenligt skyddad natur, Natura 2000, riksintressen, reservat, strandskydd, biotopskydd (även generella) eller föreslagen skyddad natur?	Ja	Stora delar av planområdet ingår i riksintresseområde för naturvård. Inom planområdet finns biotopskyddad åkerholme samt bäck. Exploateringen medför att överfart över bäcken tillskapas vilket innebär att dispens enligt det generella biotopskyddet i MB krävs. Frågorna hanteras under detaljplanarbetet. Eventuell påverkan på riksintresse för naturvård hanteras i separat utlåtande under planprocessen.

Påverkas i lag skyddade eller särskilt hotade arter (utpekade i EU:s direktiv, fridlysta, rödlistekategori CR, EN, VU)?	Nej	Skyddade arter kan vistas i området norr om planområdet (NVO1). För att säkerställa att arterna inte påverkas undviks exploatering i detta område och en skyddszon om cirka 15 meter uppförs från NVO1. För att undvika störning under häckningsperioden bör allt arbete som medför påtagliga ljud, ljus- eller rörelsestörningar undvikas helt mellan 1 april och 31 juli.
Påverkas övrig skyddsvärd natur (naturvårdsprogram, ekologiskt särskilt känsligt område, ansvarsarter, skyddsvärda träd)?	Ja	Ett skyddsvärt träd i norr kommer att påverkas av den nya infarten. Ytterligare ett träd på grannfastigheten Bråta 2:31 kan komma att påverkas av planförslaget. Det finns risk att den nya angöringsvägen påverkar trädets rötter. Angöringsvägens placering och påverkan på biotopskydd, vattenverksamhet och skyddsvärt träd avses studeras vidare samlat inför granskningen.
Påverkas känsliga ekologiska, hydrologiska eller geologiska processer, eller speciella livsmiljöer av värde för biologisk mångfald?	Nej	
Påverkas värdefulla element som till exempel träd, dammar?	Ja	Träd i anslutning till tillfartsvägen samt vid Sandbäcksvägen i anslutning till planområdet påverkas negativt. Träd kommer att behöva tas ned för att möjliggöra exploateringen.
Påverkas gröna kilar/grönstruktur?	Nej	
Kulturmiljö	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Påverkas område/objekt av riksintresse för kulturvärden?	Nej	Inget område/objekt av riksintresse för kulturvärden finns inom området.
Påverkas byggnadsminne?	Nej	
Påverkan på område/objekt i kulturmiljöprogram eller bebyggelseinventeringen? Påverkas övrigt skyddsvärt kulturlandskap eller område/objekt med stora kulturvärden?	Ja	Området ligger inom kommunalt utpekade område för kulturmiljö. Skolan som angränsar till planområdet pekas ut som kulturhistoriskt intressant. Frågan studeras vidare under planprocessen genom kulturhistorisk utredning samt konsekvensbedömning av föreslagna exploaterings påverkan på kulturmiljön. Utredningen

		genomförs gemensamt med detaljplan för Bråta Broväg.
Påverkas fornlämningar/kulturlämningar?	Ja	Inom planområdet finns två fornlämningar i form av boplatslämningar. En av dessa ligger inom område för planerad bebyggelse och förslaget innebär att denna kommer tas bort.
Påverkas område/objekt av industriminneskaraktär?	Nej	
Visuell miljö	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Stora förändringar i stads- eller landskapsbild?	Ja	Hagmark omvandlas till bostadsområde. Förändringen bedöms ha en mindre påverkan på landskapsbilden ur ett större perspektiv, men lokalt blir det en stor förändring.
Påverkas element, som är viktiga för stads- eller landskapsbilden?	Nej	Befintlig åkerholme samt skogsridå i norr avses bevaras.
Påverkas område med värdefull eller karaktäristisk landskapsbild?	Ja	Planområdet är lokaliserat i ett omväxlande landskap. De öppna ytorna in i mellan bebyggelseområden och skogsdungar är karaktäristiskt för området och har ett högt värde. Exploateringsförslaget bedöms få stor negativ konsekvens eftersom ett direkt intrång sker i värdekärnan i och med byggnation. Att bebygga en öppen yta får alltid direkta konsekvenser för siktlinjer då dessa kommer att påverkas oavsett gestaltning. Förslaget medför därmed stor negativ konsekvens för siktlinjerna. Frågan studeras i antikvarisk konsekvensbedömning och följs upp i planbeskrivning.
Hushållning med naturresurser	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Påverkas område som är värdefullt för annan markanvändning i eller utanför planområdet, direkt eller indirekt (jordbruksmark, skogsmark, vattenskyddsområde etc)?	Ja	Hela planområdet utgörs av hagmark. Lokaliseringsutredning kommer tas fram under planprocessen.
Är aktiviteterna resurs- eller energislukande?	Nej	

Gynnas eget bilåkande på bekostnad av gång-, cykel-, eller kollektivtrafik?		
Rekreation och friluftsliv	Ja/nej/ osäkert	Motivering
Påverkas lagenligt skyddade områden (naturresevat, strandskydd), riksintresse för friluftsliv eller föreslagen skyddad natur?	Nej	
Påverkas värdefullt rekreationsområde (naturvårdsprogram, vandringsleder m m)?	Nej	
Påverkas något lokalt grönområde? Påverkas tillgänglighet till grönområden eller rekreation?	Nej	Kojskogen norr om planområdet avses vara kvar som naturområde. Bebyggelsen har anpassats utifrån befintlig skogsridå för att undvika påverkan.
Påverkas gröna kilar/grönstruktur?		
Motverkar planens genomförande miljömålen (nationella, regionala, lokala – nr 10 och 14 berör inte Lerums kommun)?	Ja/nej/ osäkert	Motivering
1 Begränsad klimatpåverkan (Klimatstrategi, Energiplan, FÖP Vindkraft)	Nej	
2 Frisk luft (Lokala miljömål saknas)	Nej	
3 Bara naturlig försurning (Vattenöversikt)	Nej	
4 Giftfri miljö (Vattenöversikten, Dagvattenstrategi, VA-planstrategi, Förorenade områden)	Nej	
5 Skyddande ozonskikt (Lokala miljömål saknas)	Nej	
6 Säker strålmiljö (Lokala miljömål saknas)	Nej	
7 Ingen övergödning (Vattenöversikt, Dagvattenstrategi, VA-planstrategi)	Nej	
8 Levande sjöar och vattendrag (Vattenöversikt, Naturvårdsprogram, Dagvattenstrategi, VA-planstrategi)	Nej	
9 Grundvatten av god kvalitet (Lokala miljömål saknas)	Nej	
11 Myllrande våtmarker (Naturvårdsprogram, Vattenöversikt?)	Nej	

12 Levande skogar (Naturvårdsprogram)	Nej	
13 Ett rikt odlingslandskap (Naturvårdsprogram)	Nej	Endast en mindre yta av den totala hagmarken ianspråkats. Föreslagen exploatering bedöms endast ha en begränsad påverkan på odlingslandskapet i helhet.
15 God bebyggd miljö (Bostadsstrategi, Naturvårdsprogram, Energiplan, Dagvattenstrategi, VA-planstrategi, FÖP Buller, FÖP Vindkraft, Avfallsplan, Lokala miljömål för kulturmiljö saknas)	Nej	
16 Ett rikt växt- och djurliv (Naturvårdsprogram)	Nej	Bebyggelsen har anpassats för att minimera inverkan på närliggande naturvärden.
Kumulativa effekter	Ja/nej/osäkert	Motivering
Ger planens effekter + effekter av befintliga förhållanden sammanlagt en betydande påverkan?	Nej	
Ger planen flera begränsade effekter som tillsammans är betydande?	Nej	
Ger planens effekter + andra aktuella planers effekter sammanlagt en betydande påverkan?	Nej	
Alternativ	Ja/nej/osäkert	Motivering
Kan alternativa sätt att uppnå syftet minska negativ påverkan?	Nej	
Kan alternativa lokaliseringar minska negativ påverkan?	Nej	
Kan ändrad utformning minska negativ påverkan?	Nej	Tidigare förslag att placera bebyggelsen längre västerut längs med Sandbäcksvägen har studerats. Förslaget har justerats till en mer samlad placering i öster med hänsyn till platsens förutsättningar och för att minska negativ påverkan.
Ger nollalternativ mindre negativ påverkan?	Ja	Nollalternativet innebär att hagmark kvarstår, att område för riksintresse för naturvård inte påverkas och att landskapsbild inte påverkas.

4 Bedömning

Planförslaget kommer att anpassas för att hantera de olika riskerna, som översvämning, skred, buller och utsläpp av farliga ämnen vid olycka. Utredning kring luftmiljö har genomförts och visar att byggnationen är möjlig.

Påverkan på jordbruksmark studeras i lokaliseringstudning som tas fram under planprocessen. Förslaget har utformats så att endast en mindre yta med hagmark ianspråktas för bostadsändamål och förslaget bedöms endast medföra marginella konsekvenser för att uppnå ett rikt odlingslandskap. Planområdet ligger i anslutning till befintlig bebyggelse och utbyggd service samt är utpekad som utbyggnadsområde i gällande översiktsplan.

Påverkan på kulturmiljö studeras i fördjupad beskrivning av platsens kulturvärden samt en konsekvensanalys av exploateringens påverkan på dessa. Utredningen genomförs gemensamt med Detaljplan för Bråta Broväg.

Gränsdragningen för riksintresse för naturvård avses preciseras av kommunen under detaljplanprocessen och konsekvenser på riksintresset beskrivs i separat utredning.

Slutsats:

Planen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.

Ett genomförande av planen kan få negativa effekter men då dessa inte bedöms bli betydande, hanteras konsekvenserna inom ramen för planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

6 Medverkande tjänstemän

Lars Palmeby, planarkitekt

Karolina Källstrand, naturvårdshandläggare

7 Avstämning med länsstyrelsen

Avstämning med länsstyrelsen sker under planens samråd.

Sektor samhällsbyggnad

Lars Palmeby, planarkitekt